

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д. изк. Йордан Гошев – преподавател по хармония и полифония в
ЮЗУ „Н. Рилски”, Благоевград
относно дисертационен труд за присъждане
на образователната и научна степен „ДОКТОР”,
представен от
Ху Сяодзе, редовна докторантка към катедра „Музика”, Факултет по
изкуствата, ЮЗУ „Н. Рилски“, Благоевград
на тема: **„Женските и детските персонажи в избрани съвременни
китайски оперни творби“.**

Ху Сяодзе е завършила бакалавърска и магистърска степен в National Academy of Music, Одеса, Украйна. От 2009 година е преподавател по пеене в Консерваторията в Шенян, Китай. Публикувала е две книги и десет статии посветени на спецификата на китайската национална вокална музика. Получава награди за участието си в представянето на кантатите: Feng Lei, Pear, Tree Blossom. Участва в редица концерти със симфоничен оркестър на Шенянския педагогически университет

Дисертационният труд съдържа: увод, четири глави, заключение и библиография. Ползваната литература обхваща 47 източника теоретични разработки основно на китайски изследователи, свързани с проблематиката на дисертацията.

В **УВОДА** е представена стандартната информация за намеренията на докторантката, целта и задачите, заложиени в изследователския труд, но остава

не съвсем ясна методологията. Стремeжът на Ху Сяодзе е да анализира характерните белези на китайската драма и културни традиции през призмата на женските и детски персонажи в драматургичното развитие на избрани китайски оперни спектакли. Заложените характеристични белези, образователните и възпитателните цели, които днес се възлагат на този вид музикално изкуство в Китай, са ясно и аргументирано заявени.

В първа глава „Китайската опера като синтез на сценичните изкуства, на вокалната солова и хорова музика“, Ху Сяодзе проследява влиянието на западноевропейската опера и отстояването на китайските национални черти в драматургията. Поставянето на сюжета и персонажите на първо място, пресъздаването на народните традиции и преживяванията на участниците в спектакъла са в основата на своеобразието на китайската опера. Авторката правилно отбелязва, че обединяването на музика, танц, поезия, драма и изящни изкуства се осъществява от либретото, но „основните градивни елементи са музиката и инструменталното развитие на драматургичното съдържание“.

Втора глава “Традиционното и съвременното китайско оперно изпълнителско изкуство“ е посветена на аспектите на изпълнителското изкуство, концепцията за свобода при изпълнението, съчетаването на западноевропейските традиции с източното изкуство и като резултат изкрystalизиране на китайския оперен стил. Авторката разглежда метода „етническо пеене“ като форма на съчетаване на западното белканто и китайското традиционно пеене, взаимното влияние и обогатяване на традиционното изкуство и съвместяването му със съвременните изпълнителски методи. Всичко това изисква комплексна подготовка, иновативност, етапно развитие на младите певци и отвореност на образователната система. Изискванията към оперните изпълнители са

поетапното овладяване на западноевропейския стил, но и спецификата на китайското пеене, запазвайки стилистиката на китайската музика и различния звуков колорит.

Трета глава **„Съвременното китайско композиторско творчество в музикално-сценичния жанр“** се разглеждат подходите за изграждане на оперния спектакъл, спецификата, еволюционните процеси на претворяване на традиционната култура в модерно изкуство. Обогащането на изразните средства породени от концепциите в изграждане на сюжета, действеността на главните герои в спектаклите, драматургичните подходи и използване на специфични народни инструменти са в основата на различията със западноевропейската опера. Ху Сяодзе проследява развитието на китайското оперно творчество през XX век, етапите, формите и аспектите на това развитие, преобладаващата контрастна образност на оперните персонажи, своеобразието на използвания инструментариум. Направеният обзор на по-значителните музикално сценични творби между 1930 и 1965 г. са базата за процеса от „форма към дух“ при изграждане на творбите, който е пряко свързан с „културна психология и естетически цели, носени от традиционната китайска музикална култура“.

Четвърта глава **„Ролята на детските и на женските персонажи в драматургичното развитие на китайските музикално-сценични творби“** се явява основна за дисертацията. В нея се анализират мюзикъли и опери за деца, подбрани от докторантката, представят спецификата на сюжетите за всеки един от тях, вокалните партии на героите, танцувалността и музикалния съпровод основан на традиционния китайски инструментариум. Женските персонажи в анализираните оперни постановки се характеризират със специфичен музикален език, отразяващи вътрешния им свят и драматичната динамика на оперното действие.

Авторката на дисертацията обвързва развитието на китайската опера с педагогическите подходи и адаптирането ѝ към китайската чувственост и култура.

В **Заключението** са обобщени изводите от направеното научно изследване. Посочени са:

- изследваните персонажи в китайската опера и мюзикъл като изходна точка за обобщение на различни периоди в развитието на китайското композиторско творчество и по-добро разбиране на духовния свят на обществото;
- традициите на китайската драма и отражението им в съвременното сценично изкуство;
- включването на традиционен китайски инструментариум като способ за специфична характеристичност на звучностите в драматургичните произведения.

Избраната тема от Ху Сяодзе изисква от изследователя широки познания към съществуващата богата литература по темата и достатъчен изпълнителски опит, от една страна, и познаване в достатъчна степен на спецификата, вокализирането, структурните особености в китайското песенно и фолклорно наследство, от друга.

Фокусирането върху процесите на интеграция на западноевропейското изкуство и неговото въздействие върху съвременното творчество на китайските композитори, сценичното реализиране на оперни постановки мюзикъли, изясняване на емоционалното въздействие има редица предимства за докторантката Ху Сяодзе, тъй като:

- анализира и съпоставя за първи път значението на детските и на женските персонажи в драматургичното развитие;
- проследява важността на жанра, композиторските подходи, музикално изразните средства за цялостното изграждане на спектакъла;
- разглежда видовете стилистика в съвременните китайски оперни творби;
- предлага анализи на редица творби, които имат важно място в оформянето на сценичното изкуство в Китай.

Ху Сяодзе изследва многопосочно значението и ролята на вокалната музика в Китай в исторически план, спецификата на китайската словесност, обосновават се настъпилите промени в емоционалната съдържателност и използването на нови композиторски техники в структурата на оперното изкуство.

Приносните качества на труда са налице, тъй като това е изследване, което представя широк обзор на технологични новости, нови техники на композиране, драматургично изграждане, достигане и създаване на специфични национални форми при композиране на китайска опера и мюзикъл пречупени през емоционалното своеобразие. Форми, които са свързани назад във времето с традициите на китайската драма, която намира място и днес в либретата на съвременните спектакли.

Направените анализи имат убедителни аргументи и представят докторантката като един сериозен и задълбочен учен, с богати теоретични познания и детайлно познаване на процесите. Таблиците и избраните нотни примери подкрепят тезата на докторанта и са удачно подбрани.

Направените публикации по темата са достатъчни. Авторефератът отразява в пълнота съдържанието на дисертацията.

Ето защо, в заключение, изразявам своето положително становище за присъждане на научната и образователна степен „доктор” на Ху Сяодзе, редовен докторант към катедра „Музика”, Факултет по изкуствата при ЮЗУ „Н. Рилски“ Благоевград. Дисертационният труд има приносен характер като теоретична и научна разработка.

16.02.2025 г.

Благоевград

проф. д. изк. Йордан Гошев

REVIEW

From Prof. Dr. Yordan Goshev – Lecturer in Harmony and Polyphony at South-West University "Neofit Rilski", Blagoevgrad

Regarding the dissertation for the award of the educational and scientific degree "DOCTOR",

Submitted by

Hu Xiaozhe, full-time doctoral student at the Department of Music, Faculty of Arts, South-West University "Neofit Rilski", Blagoevgrad

On the topic: "Female and Child Characters in Selected Contemporary Chinese Operatic Works."

Hu Xiaozhe has completed both her Bachelor's and Master's degrees at the National Academy of Music, Odessa, Ukraine. Since 2009, she has been a vocal instructor at the Shenyang Conservatory of Music, China. She has published two books and ten articles dedicated to the specifics of Chinese national vocal music. She has received awards for her participation in the presentation of the cantatas: *Feng Lei*, *Pear*, and *Tree Blossom*. She has also performed in numerous concerts with the symphony orchestra of Shenyang Pedagogical University.

The dissertation consists of an introduction, four chapters, a conclusion, and a bibliography. The literature cited includes 47 sources, mostly theoretical works by Chinese researchers, related to the topic of the dissertation.

In the INTRODUCTION, standard information is provided about the doctoral candidate's intentions, the goal and objectives set for the research work, but the methodology remains somewhat unclear. Hu Xiaozhe's aim is to analyze the characteristic features of Chinese drama and cultural traditions through the lens of female and child characters in the dramaturgical development of selected Chinese operatic productions. The distinctive features, as well as the educational and formative goals attributed to this type of musical art in China today, are clearly and convincingly stated.

In the first chapter, "Chinese Opera as a Synthesis of Performing Arts, Solo and Choral Vocal Music," Hu Xiaozhe traces the influence of Western European

opera and the assertion of Chinese national traits in the dramaturgy. The prioritization of the plot and characters, the recreation of folk traditions, and the experiences of the participants in the performance are fundamental to the uniqueness of Chinese opera. The author correctly notes that the combination of music, dance, poetry, drama, and fine arts is realized through the libretto, but "the main building blocks are music and the instrumental development of the dramaturgical content."

The second chapter, "Traditional and Contemporary Chinese Operatic Performance Art," is dedicated to aspects of performance art, the concept of freedom in performance, and the blending of Western European traditions with Eastern art, leading to the crystallization of the Chinese operatic style. The author examines the method of "ethnic singing" as a form of merging Western bel canto with traditional Chinese singing, the mutual influence and enrichment of traditional art, and its integration with contemporary performance methods. All of this requires comprehensive training, innovation, step-by-step development of young singers, and openness in the educational system. The requirements for operatic performers are the gradual mastery of the Western European style while also embracing the specifics of Chinese singing, preserving the stylistic features of Chinese music and its distinct sonic color.

The third chapter, **"Contemporary Chinese Compositional Creativity in the Musical-Stage Genre,"** examines the approaches to constructing an operatic production, the specificity, and the evolutionary processes of transforming traditional culture into modern art. The enrichment of expressive means, arising from the concepts in constructing the plot, the activity of the main characters in the performances, dramaturgical approaches, and the use of specific folk instruments are fundamental to the differences from Western European opera. Hu Xiaozhe traces the development of Chinese operatic creativity throughout the 20th century, the stages, forms, and aspects of this development, the prevailing contrasting imagery of operatic characters, and the uniqueness of the instruments used. The review of significant musical-theatrical works between 1930 and 1965 forms the basis for the process of "from form to spirit" in the creation of these works, which is directly connected to "cultural psychology and aesthetic goals carried by traditional Chinese musical culture."

The fourth chapter, **"The Role of Child and Female Characters in the Dramaturgical Development of Chinese Musical-Theatrical Works,"** is central to the dissertation. In it, the author analyzes musicals and operas for children, selecting works that highlight the specificity of the plots for each of them, the vocal

parts of the characters, their dance elements, and the musical accompaniment based on traditional Chinese instruments. The female characters in the analyzed operatic productions are characterized by a specific musical language, reflecting their inner world and the dramatic dynamics of the operatic action.

The author of the dissertation links the development of Chinese opera with pedagogical approaches and its adaptation to Chinese sensibility and culture.

In the Conclusion, the findings of the scientific research are summarized. The following points are highlighted:

- The examined characters in Chinese opera and musicals as a starting point for summarizing different periods in the development of Chinese compositional creativity and a better understanding of the spiritual world of society.
- The traditions of Chinese drama and their reflection in contemporary stage art.
- The inclusion of traditional Chinese instrumentation as a means of providing specific characteristics to the sound in dramaturgical works.

The topic chosen by Hu Xiaozhe requires the researcher to have broad knowledge of the existing extensive literature on the subject, as well as sufficient performing experience on the one hand, and a deep understanding of the specifics, vocalization, and structural features in Chinese song and folk heritage on the other.

The focus on the processes of integration of Western European art and its influence on the contemporary creativity of Chinese composers, the stage realization of operatic productions and musicals, and the clarification of emotional impact has several advantages for the doctoral candidate Hu Xiaozhe, since she:

- Analyzes and compares for the first time the significance of child and female characters in dramaturgical development.
- Traces the importance of the genre, compositional approaches, and musical expressive means in the overall construction of the performance.
- Examines the types of stylistics in contemporary Chinese operatic works.
- Offers analyses of several works that play an important role in shaping the stage art in China.

Hu Xiaozhe examines the significance and role of vocal music in China from a historical perspective, the specificity of Chinese verbal art, and justifies the changes in emotional content and the use of new compositional techniques in the structure of operatic art.

The contributory qualities of the work are evident, as it is a study that presents a broad overview of technological innovations, new composing techniques, dramaturgical construction, the achievement and creation of specific national forms in the composition of Chinese opera and musicals, filtered through emotional uniqueness. These forms are linked to the traditions of Chinese drama, which still find a place today in the librettos of contemporary productions.

The analyses provided are convincingly argued and present the doctoral candidate as a serious and thorough scholar with extensive theoretical knowledge and a detailed understanding of the processes. The tables and selected musical examples support the doctoral thesis and are aptly chosen.

The publications on the topic are sufficient. The abstract fully reflects the content of the dissertation.

Therefore, in conclusion, I express my positive opinion regarding the awarding of the scientific and educational degree "Doctor" to Hu Xiaozhe, a full-time doctoral student at the Department of Music, Faculty of Arts, South-West University "Neofit Rilski," Blagoevgrad. The dissertation has a contributory character as a theoretical and scientific development.

16.02.2025 г.

Blagoevgrad

Prof. Dr. Yordan Goshev